

Король Фредді (Про Фредді Мерк'юрі)

Олександр та Наталя
Шевченки

НАРОДЖЕНИЙ СПІВАТИ

Одного сонячного четверга, на початку вересня тисяча дев'яцсот сорок шостого року, на острові Занзібар, що біля берегів Африки, у містечку Стоунтауні народився майбутній король. Хоча тоді ще ніхто й не підозрював про те, що це король — ні його мама, ні лікарі, ані, тим паче, сам новонароджений. Та хлопчик, з'явившись у нашому світі, замість звичайного крику немовляти оголосив про свій прихід таким соковитим та дзвінким співом, що чорношкіра медсестра зауважила:

— Ого, а голос у нього королівський! Мабуть, стане співаком...

— Ще чого, — відмахнулася мама хлопчика, Джер Булсара. — Співами себе не прогодуєш. Мій син буде видатним і дуже впливовим!

Як згодом виявилось, рацію мали обидві жінки.

Хлопчика назвали Фарух, що в перекладі означає "щасливий". І дитинство маленького Фаруха Булсари справді було щасливим. Життя на острові Занзібар скидалося на казку: завжди літо, сонечко, гуляй собі, де хочеш, розважайся, як

хочеш... Хлопчик так і робив — то досхочу засмагав на пляжах, то блукав з батьками у вічнозелених садах національного музею, то проводив цілісні дні, граючись із друзями—однолітками... А коли втомлений повертався увечері додому, батьки читали йому книжки про зухвалих піратів та багатих султанів, сміливих принців та зачарованих красунь. Особливо любляв малий Фарух книжку про пригоди персів — народу, до якого сам належав. Він неначе бачив себе всередині цих казок, адже описані в них місця були дуже схожі на рідний Занзібар. Згодом, коли він вже знав усі книжкові історії напам'ять, хлопчина часто проводив вечори в місцевому порту: сидів на пристані й дивився, як зникає за обрієм велике червоне сонце, прокладаючи у воді прощальну вогняну доріжку. Він супроводжував замріяним поглядом кораблі — пароплави та вітрильники, що курсували перед ним, і уявляв, як сам пливе кудись далеко, у незвідані країни, описані у книжках. Колись він неодмінно вирушить морем назустріч пригодам, адже так цікаво дізнатися, що там, за океаном...

Фарух зростав дуже талановитим. У нього виявився чудовий голос: він міг прослухати пісню по радіо, а потім відразу ж переспівати її на свій лад, і звучало це не гірше за оригінал! Він дуже часто розважав своїм співом гостей на святах, і батьки мусили визнати, що з хлопчика справді може вийти хороший співак.

А ще Фарух захопився музикою, і міг слухати її годинами — з програвача, із радіоприймача, а інколи навіть ходив на ринок до стареньких музик, що виграють на чудернацьких інструментах народні мелодії. Окрім цього, він почав малювати, і виходило це так само добре, як і все інше. А ще Фарух практично завжди перемагав однолітків у спортивних іграх — чим не майбутній спортсмен?

Одне слово, не хлопчик, а справжній скарб! Та батьки вирішили, що передусім їхньому сину необхідна хороша освіта, — а далі вже буде видно, який із талантів стане йому в нагоді. І Фаруха відправили до католицької школи-інтернату в далекій Індії, де він мав провести найближчі вісім років.

Ось і прийшов час збуватися мріям...

ПЕРША ПОДОРОЖ

Звістка, що він їде на навчання, одночасно потішила та засмутила хлопчика. Тішила — бо його так вабили пригоди, і ось нарешті він мав нагоду побачити інші країни, інші народи з їх культурою; а журився він тому, що мусив на довгий час полишити сім'ю, друзів і рідні місця... Та жага мандрівок і нових вражень виявилася сильнішою.

І ось одного літнього дня Фарух у супроводі тата сів на корабель, що відпливав до Індії. Всі речі хлопця помістилися у стару валізку. Нарешті, попрощавшись із мамою, він вирушив назустріч незнаним землям...

Дорога була дуже довгою. Океан виявився саме таким безмежним, як Фарух собі й уявляв, — і навіть ще більшим. Спочатку було цікаво. Але минув перший тиждень плавання, потім другий... а берега все ще не було видно. Тато розважав його, як міг, розповідав цікаві історії зі своїх власних подорожей, але хлопчик усе одно засумував, згадуючи домівку, друзів і музику, яку ще так недавно він міг слухати безперервно цілими

днями... О, якби зараз з ним була музика — мабуть, тоді подорож не здавалася б такою довгою!

Одного разу, поки тато відпочивав у каюті, Фарух стояв на кормі і тужливо вдивлявся удалеч, туди, де лишився рідний дім, його кімната і програвач із платівками... І старий матрос, котрий проходив мимо, зупинився, побачивши сльозинку в очах хлопчика.

— Чого засмутився, юнго? — здивувався він, присівши поруч. — Хіба тобі не подобається океан?

— Подобається, — похнюплено відповів Фарух. — Він такий... такий великий! Але тут немає нічого, окрім води...

— Так, великий, — погодився чоловік. — Але повір мені, це не просто вода. Насправді океан — живий.

— Живий? — недовірливо перепитав Фарух.

— Авжеж! Океан дуже древній, він усе знає і все пам'ятає. Наприклад, він знає, що ми веземо тебе до школи, і тому, щоби плавання було вдалим, надав нам охоронців. Бачиш?

Фарух перехилився за борт, аби подивитись, на що вказує співрозмовник, і побачив кількох

дельфінів. їх спина виблискували на сонці, коли вони то занурювались углиб, то знову виринали на поверхню. Жоден не відставав від судна. Красиві й Граційні тіла океанських "вартових" справді нагадували кортеж якоїсь поважної особи.

— Вони плывуть з нами аж від порту, — сказав матрос. — Я ніколи не бачив, щоб дельфіни запливали так далеко. Мабуть, їх послали супроводжувати тебе аж до Бомбею. А ти кажеш — "лише вода"...

— Ой, я зовсім не хотів нікого образити! — поспішно вигукнув Фарух. — Я просто згадав свій дім, і музику, яку я слухав...

— То ти любиш музику? — поцікавився чоловік.

— Так! Дуже люблю!

— А ти знаєш, що в океані теж є музика?

— Ні, — зізнався хлопчик. — Ніколи не чув.

— Просто ти не звертав на неї уваги. Варто лише заплющити очі й прислухатись, — порадив матрос. — І тоді ти неодмінно її почуєш. Це музика самої природи, найкраща у світі. Спробуй!

Фарух замружився і почав прислухатися. І справді... раптом шум хвиль, крик чайок у

блакитному небі, веселий свист дельфінів та плюскіт води за бортом сплелися в подобу мелодії і з шуму перетворилися на прекрасну музику. Фарух був вражений. Оце так дивина!

Виявляється, вона скрізь — не тільки у приймачах і на старих платівках, а в усьому, що його оточує! І, здівши цьому відкриттю, хлопчик навіть заспівав. А згодом і старий матрос підспівував йому.

І подорож стала значно веселішою.

ІНДІЯ

Через вісім тижнів після того, як вони полишили Занзібар, велике плавання Фаруха завершилося. Разом із батьком хлопчик прибув до Бомбею, великого індійського порту. Тато розповів йому, що цей порт допомагали будувати перси, і це підбадьорило Фаруха. Значить, навіть у цій далині є часточка його Батьківщини!

А перше, що впало у вічі, коли корабель наблизився до берега — велична кам'яна брама. Всі прибулі проходили через неї, і коли Фарух з татом нарешті зійшли на землю, то також попрямували туди.

І ось нарешті вони в Індії! Хлопчик щосекунди здивовано озирався. Ніколи в житті він не бачив так багато людей, навіть на великі свята. А тут люди були скрізь: заклопотані, метушкі й галасливі, вони снували, як мурахи в мурашнику. Фарух з татом пройшли через ринок, затримавшись ненадовго біля старого індійського музики, який грав на дивному інструменті, схожому на дудку, а потім дісталися залізничного вокзалу і сіли в потяг, що прямував на південний схід країни.

Поїзд мчав майже цілий день. Фарух жадібно роздивлявся зелені пейзажі за вікном, що інколи перетворювались на справжні джунглі. А під час зупинок на станціях він помічав безліч людей у брудному лахмітті, які випрошували в перехожих копійки і навіть прохально зазирали у вікна вагонів. Тато пояснив, що це жебраки, яким ніде жити й нічого їсти. Фарух був шокований. На Занзібарі він не бачив такого.

Його батьки були досить багатими, в їхньому домі завжди було що їсти, та й сам будинок був доволі просторим. А ось тепер він бачив людей, в яких нічого цього не було, їхня одежа перетворилася на дрантя, а руки скидалися на

тоненькі сухі палички. Хлопцеві стало шкода їх, це видовище назавжди закарбувалося в його пам'яті. Він подумав, що коли стане багатим, як тато, то обов'язково буде ділитися з нужденними. Адже який сенс від багатства, якщо витратити його тільки на себе?

Подорож добігала кінця. Під вечір потяг привіз їх до станції, від якої відходив автобус до містечка Панчгані, де й була школа Святого Петра. І коли вже стемніло, Фарух нарешті дістався туди, де мав навчатися кілька майбутніх років. І де незабаром він стане Фредді — майбутнім королем рок-музики...

Мандрівка скінчилася, але великий шлях до "корони" тільки починався.

ПОЛОНЕНИЙ МУЗИКОЮ

Школа навчила Фаруха багатьом речам. Саме тут він став самостійним — якщо раніше хлопчик не уявляв свого життя окремо від батьків, то зараз міг розраховувати тільки на себе і досить швидко навчився миритися з цим. А ще тут була суворя дисципліна — обідати о певній порі, гуляти там, де скажуть і коли скажуть, а спати лягати

відразу ж, як увечері гасять світло. Спершу це було важко для Фаруха, котрий звик бути вільним, робити все, що хочеться, та блукати, де заманеться, але незабаром він призвичаївся, бо зрозумів, що такий порядок тільки на користь. Наприклад, раніше він часто починав малювати щось цікаве, але потім знаходив собі іншу забавку, тому багато малюнків так і лишилися незавершеними. А тут, у школі, він не міг піти з уроку мистецтва, доки не завершить роботу. Так хлопчик навчився терпінню. І вчитель хвалив його успіхи.

А успіхів Фарух досяг не тільки в малюванні. Всі таланти, що народилися у Занзібарі, тут нарешті проявилися повною мірою. Він навчився пречудово грати в хокей, зайнявся боксом, щоб уміти давати відсіч місцевим забіякам, і в десять років став чемпіоном школи з настільного тенісу. А ще — почав грати у шкільних виставах, і йому так добре вдавалося перевтілюватися в різних персонажів, що глядачі завжди вітали його виступ гучними оплесками. Став у нагоді хлопчику і дзвінкий голос — його взяли до церковного хору, де найбільш обдаровані співали під чарівні звуки органу...

Але найголовнішим його захопленням все ж була музика. В кімнаті гуртожитку, де він мешкав разом з іншими хлопчиками, був маленький програвач, майже такий самий, як у нього вдома, тому слухати музику він міг щодня. Але щодалі, то більше Фарух хотів навчитися грати самостійно — байдуже, на якому інструменті. І згодом він уже навіть знав, на якому.

У тій же великій залі, де проводилися вистави, біля стіни стояло велике чорне піаніно. Під час концертів та вистав на ньому грала вчителька співу. Щоразу, виходячи на сцену, Фарух пильно приглявся до цього інструмента. Спостерігав, як грає викладачка, як майстерно перебирає чорно-білі клавіші, тисне на якісь педалі... І хлопчику до нестями закортіло й самому сісти на цей круглий стілець і зіграти не менш красиво, ніж грала старенька викладачка. Але як це зробити? Хто ж його пустить за піаніно? Це порушення, за таке можуть і покарати! Не хочеться, щоб на тебе гримали або й узагалі вигнали зі школи...

Та чи варто казати, що бажання навчитися грати виявилось дужчим за побоювання нашого

героя? Фарух почав обережно навідуватися до зали під час прогулянок, якщо кімната була порожньою і в ній не планувалося ніяких заходів. Ключа він цупив із шафки старого підсліпуватого чергового, а потім, переконавшись, що ніхто не стежить, відчиняв залу і майже годину проводив наодинці з омріяним піаніно. Ось так і почалися його таємні уроки без учителів...

Звісно, спочатку ніякої музики не виходило, саме лише смішне бренькотіння. Та згодом Фарух почав розуміти принцип гри на клавішах. Він підбирав найпростіші мелодії, які тільки пам'ятав — спочатку з трьох нот, а потім щоразу складніші. І йому вдавалося! Скоро він уже міг награвати якийсь популярний мотив. Хлопчик дуже цьому радів і потай пишався своїми досягненнями. Ще трохи — і він навчиться грати обома руками, а тоді спробує заграти щось справді серйозне. Та одного разу...

— Що це ти тут робиш, Фаруху? — пролунав голос у нього за спиною, коли він так само сидів за музичним інструментом, старано підбираючи ноти почутої нещодавно пісеньки. Хлопчик так прудко озирнувся, що ледь зі стільця

не звалився. Біля сцени стояв — о, ні! — сам директор школи!

— Я... я..., — тільки й зміг видушити з себе переляканий Фарух.

— Вкрав ключа і заліз до нашої зали, — грізно підказав директор.

— Ні, я не крав! Я... я просто хотів пограти на піаніно. Я дуже хочу навчитися грати! Вже навіть трішки вмію...

— Так, я чув, — відповів директор і раптом... усміхнувся. — У тебе, справді, дуже гарно виходило. Що ж... я спробую тобі допомогти. За умови, що ти більше не братимеш ключів без дозволу.

— Не буду! — урочисто присягнув хлопчик.

І директор, допоміг. Він написав листа батькам Фаруха, містеру і місіс Булсара, і повідомив, що

в їхньої дитини талант до музики, тож якщо вони дадуть згоду, то Фарух зможе додатково отримувати уроки. Батьки порадилися й вирішили: якщо синові ще потрібно, то нехай буде так, як бажає він. Після цього безмежно щасливий хлопчик почав відвідувати уроки фортепіано і дуже скоро

навіть одержав відзнаку за майстерність. Таким чином ще одна його мрія здійснилася. Ще одна сходинка до майбутньої величі була підкорена...

У дванадцять років Фарух написав свою першу в житті пісню, яка називалася "Я йду до вершини".

І це було пророче.

ФАРУХ СТАЄ ФРЕДДІ

Та замало просто вміти грати, якщо, окрім вчителя, ніхто цього не чує, правда ж? От і наш невгамовний герой вирішив, що не буде спинятися на половині шляху. Тепер Фаруху хотілося більшого — вразити всіх навколо своїм умінням, щоб його музика знайшла своїх слухачів і дарувала їм радість. А згодом прославитися на увесь світ! Справедливе бажання для талановитої людини (а Фарух саме таким і був), от тільки як цього досягнути?

І тоді на допомогу прийшли друзі. Четверо найкращих приятелів Фаруха, з якими він поділився своїми грандіозними планами — Деррік, Брюс, Фаранг і Вікторі — у свою чергу розповіли про те, що мріють створити власний музичний гурт,

і запросили його приєднатися. Кожен із них трохи вмів грати на різних інструментах, і хлопці вирішили, що всі разом вони впораються. Фарух подумав і погодився. Справді, уп'ятьох вони матимуть більше шансів бути почутими, аніж поодинці. Адже підтримка справжніх друзів може творити дива...

— Співати буде Фредді, — одностайно постановили всі четверо, тицьнувши пальцями в Фаруха, якого вони завжди звали "Фредді". Той аж зніяковів.

— Ще чого! Я так довго вчився грати на фортепіано, щоби тепер замість цього стрибати з мікрофоном? Не піде! Я гратиму на нашому піаніно в залі, а співатиме Брюс, ось! Усе одно він тільки в бубна вміє гупати.

На тому й зійшлися. Новостворену групу назвали "Гектікс", що перекладалося як "Непосидьки". Ця назва теж була правдивою — таких крутьків, як ці п'ятеро, треба було ще пошукати! Залишалося тільки знайти для кожного музичні інструменти і призначити дату першого концерту. Фарух узяв ці питання на себе і почав їх

вирішення з того, що пішов прямисінько до директора школи!

Той, вислухавши наміри хлопчаків з вуст Фаруха, як не дивно, зовсім не заперечував. Навпаки — навіть сказав, що буде добре, якщо школа матиме свою музичну групу, яка виступатиме на різноманітних святах і заходах. Викликавши вчительку співу місіс Сміт, він розпорядився знайти у шкільному сховищі всі необхідні інструменти і віддати їх хлопчакам, а також дозволити їм репетирувати в одному з класів.

Фарух був на сьомому небі від щастя. Він не міг дочекатися першої репетиції. Та ось нарешті хлопці зібралися і заграли разом. І... вийшло просто чудово! Ну, може, й не так досконало, як у відомого співака Елвіса Преслі, чиї пісні частенько крутили по радіо, але все одно дуже добре! Вміння Фаруха грати на піаніно прекрасно доповнювало музику решти ансамблю, і приятелі оцінили це.

— Молодчина, Фредді! — навперебій вихваляли друзі після репетиції. — Та ти граєш навіть краще за місіс Сміт! Супер!

"Знову Фредді", невдоволено подумав він. От же причепилося це набридливе прізвисько...

Стривайте. А чом би й ні? Я ж збираюся стати відомим! А я чув, що знаменитості часто беруть собі сценічні псевдоніми, за якими їх потім впізнають слухачі. Я теж так хочу! Отже, відтепер я — Фредді!"

Сказано — зроблено. З того дня Фарух зробився Фредді. І саме під цим іменем його тепер знає увесь світ...

ЗІРКА ЗІЙШЛА

...Але спершу він прославився лише в межах рідної школи. Та для скромного хлопця із Занзібару навіть це було величезним досягненням Фредді знав, що всьому свій час. Ніхто не стає знаменитим за помахом чарівної палички — потрібна наполеглива праця, і тоді, врешті— решт, всі зусилля обов'язково будуть винагороджені...

Друзі репетували майже місяць, перш ніж оголосили про перший концерт. А коли нарешті час настав, і вони вийшли на сцену, то не повірили своїм очам: уся зала була забита вцент. Повний аншлаг! Жодна з вистав ніколи не збирала тут одночасно таку численну публіку. Здається, прийшли всі учні, до єдиного, а ще були вчителі і

навіть директор, Фредді помітив, як той підморгнув йому, неначе підбадьорюючи.

Вони розпочали грати.

Мабуть, і сам містер Преслі не міг би розраховувати на кращий прийом, аніж отримали "Непосидьки" на своєму дебютному концерті. Їх не просто слухали. Публіка неначе ошаленіла — кожна пісня викликала шквал овацій та захопливого свисту. Слухачі недовго лишалися сидіти на своїх стільцях — скоро вони вже хвацько витанцювали, причому не тільки дітлахи, а й поважні викладачі. Музика поєднала всіх присутніх.

Закінчився концерт аж опівночі...

Тепер жодне шкільне свято не обходилося без "Непосидьків". Скоро їх уже знали і за її межами — по всьому містечку Панчгані пролетіли чутки про талановитих школярів-музикантів. Тоді місцеві мешканці, які про рок-музику взагалі нічого не знали, приходили їх послухати. Фредді та його юні колеги стали справжніми місцевими зірками.

Але для нашого героя то був лише початок.

ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ

Оті пролетів час, відведений на навчання в інтернаті Святого Петра. Фредді нарешті полишав Панчгані, полишав своїх нових друзів та одногрупників. Тут, у цьому маленькому індійському містечку, здійснилися дві головні його мрії — він навчився сам витворювати музику та знайшов своїх слухачів. Але справжня популярність чекала його попереду, він відчував це.

Ще одна тривала подорож через океан — і ось Фредді вдома, у рідному Стоунтауні на Занзібарі, знову разом із сім'єю. За ці роки майже нічого не змінилося. Ті ж вузькі кам'яні вулички, так само чарівний захід сонця в порту... Він зустрів багатьох друзів дитинства, розповів про своє навчання в далекій Індії, про те, як він став музикантом і як збирається стати зіркою. Фредді вже думав про те, щоб зібрати нову групу, тут, у Стоунтауні, аж сталося несподіване...

На мирному й сонячному Занзібарі раптом спалахнула революція. Для більшості місцевих жителів це стало справжнім шоком. Багато кому довелося рятуватися втечею з острова. От і сім'я Булсара також була змушена покинути Занзібар.

Попрощавшись із рідною землею, всі вони переїхали до Англії, аж до Лондона.

Ця неочікувана подорож зруйнувала плани Фредді про створення ансамблю зі своїми давніми друзями, але не змогла знищити його бажання присвятити музиці своє подальше життя. І вийшло так, що доля привела

його саме туди, де випало здійснитися його найзаповітнішим бажанням.

Життя Фредді змінилося назавжди.

Тут, у Лондоні, він зустрів Джона, Брайана й Роджера, з якими створив гурт "Квін" — або ж "Королева". І ця четвірка досягла всього того, про що змалечку так мріяв Фредді. В наступні двадцять років їхня музика полонила увесь світ, і вони стали й залишаються досі улюбленцями мільйонів слухачів рок-н-ролу.

Вони стали вічними — Король Фредді Мерк'юрі та його "Королева".

Але це вже зовсім інша історія...

Історія людини в історії людства

Фредді Мерк'юрі (справжнє ім'я Фарух Булсара) — відомий співак, музикант, художник.

Народився 5 вересня 1946 року в містечку Стоунтаун на острові Занзібар, в родині парсів. У 1964 році переїхав до Лондона, де й пройшла решта його життя.

1970 року була заснована рок-група "Queen", у якій Фредді виступав вокалістом. Його блискучий голос та артистичність виступів полонила мільйони людей по всьому світу, і група стала одним із кращих музичних колективів двадцятого сторіччя. У 2000 році їхню пісню "Богемна рапсодія" було визнано кращою піснею тисячоліття.

Окрім роботи з "Queen", Фредді випускав також сольні альбоми, а у 1988 році заспівав дуетом з оперною співачкою Монсеррат Кабальє.

Навколо біографії Фредді Мерк'юрі точиться багато суперечок, його життя оповите таємницями, та безсумнівно одне — він був геніальним митцем...